

UMOWA**w sprawie przywilejów i immunitetów Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER**

Europejska Wspólnota Energii Atomowej (zwana dalej „Euratom”), rząd Chińskiej Republiki Ludowej, rząd Republiki Indii, rząd Japonii, rząd Republiki Korei i rząd Federacji Rosyjskiej (zwane dalej „Stronami”),

MAJĄC NA UWADZE art. 12 Umowy w sprawie powołania Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER (zwanej dalej „umową ITER”), który wymaga od Stron tej umowy wprowadzenia w życie przywilejów i immunitetów;

MAJĄC NA UWADZE cel niniejszej Umowy, jakim jest określenie wobec Stron niniejszej Umowy charakteru i zakresu tych przywilejów i immunitetów zgodnie z art. 12 umowy ITER;

MAJĄC NA UWADZE potwierdzony przez Strony zamiar zawarcia niniejszej Umowy podczas spotkania ministrów w sprawie ITER w Brukseli w dniu 24 maja 2006 r.,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Zgodnie z art. 5 umowy ITER Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej (zwana dalej „organizacją ITER”) posiada międzynarodową osobowość prawną, w tym również zdolność do zawierania porozumień z państwami i/lub organizacjami międzynarodowymi.

2. Organizacja ITER posiada osobowość prawną i zdolność prawną na terytoriach jej Członków do:

- a) zawierania umów;
- b) nabywania i posiadania nieruchomości oraz rozporządzania nimi;
- c) uzyskiwania licencji; oraz
- d) wszczynania postępowań sądowych.

Artykuł 2

Budynki i lokale organizacji ITER są nietykalne.

Artykuł 3

Archiwa i dokumenty organizacji ITER są nietykalne.

Artykuł 4

1. Organizacja ITER nie podlega jurysdykcji sądów ani egzekucji, za wyjątkiem sytuacji gdy:

- a) organizacja wyraźnie uchyliła ten immunitet w odniesieniu do danej sprawy i tylko w takim zakresie, jakiego dotyczy uchylenie;
- b) chodzi o postępowanie cywilne wszczęte przez osobę trzecią a dotyczące szkody powstałej w wyniku wypadku spowodowanego przez pojazd silnikowy należący od organizacji ITER lub eksploatowany w jej imieniu, lub o wykroczenie drogowe z udziałem takiego pojazdu;
- c) chodzi o wykonanie orzeczenia arbitrażowego wydanego zgodnie z art. 23; oraz
- d) chodzi o zajęcie pensji dokonane w związku z długiem pracownika organizacji ITER, pod warunkiem, że odbywa się ono na podstawie prawomocnej i stanowiącej tytuł wykonawczy decyzji wydanej zgodnie z przepisami obowiązującymi na terytorium, na którym ma miejsce egzekucja.

2. Majątek i aktywa organizacji ITER, niezależnie od tego, gdzie się znajdują, nie podlegają żadnej formie rekwizycji, konfiskaty, wywłaszczenia ani sekwestracji, za wyjątkiem sytuacji gdy:

- a) organizacja wyraźnie uchyliła ten immunitet w odniesieniu do danej sprawy i tylko w takim zakresie, jakiego dotyczy uchylenie;
- b) chodzi o postępowanie cywilne przewidziane w ust. 1 lit. b); oraz
- c) chodzi o wykonanie orzeczenia arbitrażowego wydanego zgodnie z art. 23.

3. Organizacja ITER nie podlega również żadnym ograniczeniom administracyjnym ani tymczasowym nakazom sądowym, chyba że wyraźnie uchyliła ten immunitet w odniesieniu do danej sprawy, i tylko w zakresie, którego dotyczy uchylenie, oraz tylko jeśli jest to konieczne z uwagi na:

- a) zapobieganie wypadkom z udziałem pojazdów silnikowych należących do organizacji ITER lub eksploatowanych w jej imieniu bądź badanie przyczyn takich wypadków; oraz
- b) wykonanie orzeczenia arbitrażowego wydanego zgodnie z art. 23.

Artykuł 5

1. Organizacja ITER oraz jej majątek i przychody są zwolnione z podatków bezpośrednich w zakresie dotyczącym oficjalnej działalności organizacji.

2. W przypadku gdy towary i usługi, ściśle niezbędne do prowadzenia oficjalnej działalności przez organizację ITER, są nabywane lub użytkowane przez organizację lub w jej imieniu, i gdy ceny takich towarów lub usług zawierają podatki lub cła, Strona w miarę możliwości podejmuje odpowiednie działania w celu udzielenia zwolnienia z takich podatków lub ceł, bądź zapewnienia ich zwrotu.

Artykuł 6

1. Towary przywożone lub wywożone przez organizację ITER bądź w jej imieniu z przeznaczeniem do wykorzystania w ramach jej oficjalnej działalności są zwolnione z wszelkich ceł i podatków. Towary przywożone lub wywożone przez organizację ITER z przeznaczeniem do wykorzystania w ramach jej oficjalnej działalności nie podlegają zakazom ani ograniczeniom przywozowym i wywozowym, chyba że takie zakazy lub ograniczenia są zgodne z przepisami ustawowymi i wykonawczymi oraz założeniami politycznymi, o którym mowa w art. 14 i 20 umowy ITER.

2. Towary, w odniesieniu do których skorzystano ze zwolnienia przewidzianego w art. 5 lub które zostały wwieszone zgodnie z ust. 1, mogą być sprzedawane lub zbywane wyłącznie w sposób zgodny z warunkami określonymi przez Stronę udzielającą zwolnienia.

Artykuł 7

1. Dla celów art. 5 i 6, oficjalna działalność organizacji ITER obejmuje jej czynności administracyjne, w tym także działalność związaną z ewentualnym ustanowieniem przez nią programem ubezpieczeń społecznych, oraz działania podejmowane w ramach realizacji celów organizacji ITER określonych w umowie ITER.

2. Postanowienia art. 5 i 6 nie mają zastosowania do podatków i ceł będących wyłącznie opłatami za usługi użyteczności publicznej.

Artykuł 8

W odniesieniu do towarów nabywanych lub wwożonych dla osobistej korzyści pracowników organizacji ITER, bądź świadczonych w tym samym celu usług, nie przyznaje się żadnych zwolnień w ramach art. 5 i 6.

Artykuł 9

Bez uszczerbku dla przepisów ustawowych i wykonawczych oraz założeń politycznych, o których mowa w art. 14 i 20 umowy ITER, obieg publikacji i innych materiałów informacyjnych przesyłanych przez organizację ITER lub do niej kierowanych nie podlega żadnym ograniczeniom.

Artykuł 10

1. Organizacja ITER może otrzymywać i posiadać wszelkiego rodzaju fundusze, waluty, gotówkę lub papiery wartościowe i może nimi swobodnie rozporządzać w dowolnym celu przewidzianym w umowie ITER; może ona ponadto posiadać rachunki w dowolnej walucie w zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wypełnienia jej zobowiązań.

2. Wykonując swoje prawa, o których mowa w ust. 1, organizacja ITER należyście uwzględni wszelkie oświadczenia składane przez swoich Członków, o ile uważa, że można je wprowadzić w życie bez szkody dla interesów organizacji ITER.

Artykuł 11

1. Każda ze Stron traktuje organizację ITER co najmniej tak samo korzystnie jak inne organizacje międzynarodowe w zakresie oficjalnej komunikacji prowadzonej przez organizację i przekazywania przez nią wszelkich dokumentów.

2. Wobec oficjalnej komunikacji organizacji ITER, odbywającej się z zastosowaniem dowolnych środków komunikacji, nie będzie stosowana żadna cenzura.

Artykuł 12

Strony podejmą wszelkie stosowne działania w celu ułatwienia pracownikom organizacji ITER wjazdu na swoje terytoria, pobytu na nich i wyjazdu z nich.

Artykuł 13

1. W czasie wykonywania swoich funkcji w charakterze przedstawicieli i podczas podróży do i z miejsc spotkań zwoływanych przez organizację ITER, przedstawiciele Stron korzystają z następujących przywilejów i immunitetów:

- a) nie podlegają oni aresztowi i zatrzymaniu, a ich osobisty bagaż nie podlega zajęciu;

- b) nie podlegają oni jurysdykcji sądów, również po zakończeniu misji, w odniesieniu do czynów, w tym także wypowiedzi ustnych i pisemnych, dokonanych przez nich w ramach wykonywania swoich funkcji; przy czym immunitet ten nie ma zastosowania w przypadku wykroczeń drogowych popełnionych przez przedstawicieli Stron ani w przypadku szkód spowodowanych przez należące do nich lub prowadzone przez nich pojazdy silnikowe;
- c) wszystkie ich oficjalne dokumenty są nietykalne;
- d) mają oni prawo otrzymywać dokumenty lub korespondencję za pośrednictwem specjalnych kurierów lub w zapieczętowanych kopertach;
- e) przedstawiciele Stron i ich małżonkowie nie podlegają ograniczeniom imigracyjnym ani formalnościom dotyczącym rejestracji cudzoziemców;
- f) przysługują im te same udogodnienia dotyczące walut i kontroli ich wymiany co przedstawicielom obcych rządów w trakcie czasowych misji służbowych;
- g) przysługują im te same udogodnienia dotyczące bagażu osobistego co członkom korpusu dyplomatycznego.

2. Przywileje i immunitety przyznaje się przedstawicielom Stron nie dla ich osobistej korzyści, ale w celu zapewnienia im całkowitej niezależności podczas wykonywania swoich funkcji związanych z organizacją ITER. Zgodnie z art. 12 umowy ITER każda ze Stron uchyla immunitet swojego przedstawiciela jeśli uzna, że jego utrzymanie mogłoby utrudnić bieg postępowania sądowego i że jego uchYLENIE nie przyniesie szkody interesom, dla których ochrony immunitet został przyznany.

Artykuł 14

Pracownicy organizacji ITER korzystają z następujących przywilejów i immunitetów:

- a) nie podlegają oni jurysdykcji sądów, również po zakończeniu służby w organizacji ITER, w odniesieniu do czynów, w tym także wypowiedzi ustnych i pisemnych, dokonanych przez nich w ramach wykonywania swoich funkcji; przy czym immunitet ten nie ma zastosowania w przypadku wykroczeń drogowych popełnionych przez pracowników organizacji ITER ani w przypadku szkód spowodowanych przez należące do nich lub prowadzone przez nich pojazdy silnikowe;
- b) są zwolnieni z wszelkich obowiązków dotyczących służby wojskowej;
- c) wszystkie ich oficjalne dokumenty są nietykalne;
- d) korzystają oni z takich samych udogodnień jeśli chodzi o zwolnienia w zakresie ograniczeń imigracyjnych

i wymogów dotyczących rejestracji cudzoziemców, jakie normalnie przysługują pracownikom organizacji międzynarodowych; takie same udogodnienia przysługują również członkom ich rodzin należącym do tego samego gospodarstwa domowego;

- e) korzystają oni z przywilejów dotyczących wymiany walut porównywalnych z przywilejami przyznawanymi pracownikom organizacji międzynarodowych;
- f) w czasie kryzysów międzynarodowych korzystają oni z takich samych udogodnień dotyczących repatriacji, jakie przysługują członkom korpusu dyplomatycznego; takie same udogodnienia przysługują również członkom ich rodzin należącym do tego samego gospodarstwa domowego;
- g) korzystają oni z prawa do bezcłowego przywozu mebli i mienia osobistego z chwilą objęcia stanowiska w danym państwie, oraz z prawa do bezcłowego wywozu mebli i mienia osobistego z chwilą zakończenia pełnienia funkcji w danym państwie; w obu przypadkach z zastrzeżeniem spełnienia warunków uznanych za niezbędne przez państwo, na którego terytorium prawo to jest realizowane.

Artykuł 15

Oprócz przywilejów i immunitetów przewidzianych w art. 14, dyrektor generalny organizacji ITER oraz, w przypadku gdy stanowisko to nie jest obsadzone, osoba wyznaczona do pełnienia jego obowiązków, korzystają z przywilejów i immunitetów przysługujących członkom korpusu dyplomatycznego o podobnej randze.

Artykuł 16

Eksperci pełniący funkcje związane z organizacją ITER lub realizujący misje na jej rzecz korzystają z wymienionych niżej przywilejów i immunitetów w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wykonania ich funkcji, również w trakcie podróży związanych z wykonywaniem funkcji i w trakcie misji:

- a) nie podlegają oni jurysdykcji sądów, również po zakończeniu pełnienia funkcji eksperta na rzecz organizacji ITER, w odniesieniu do czynów, w tym także wypowiedzi ustnych i pisemnych, dokonanych przez nich w ramach wykonywania swoich funkcji; przy czym immunitet ten nie ma zastosowania w przypadku wykroczeń drogowych popełnionych przez ekspertów ani w przypadku szkód spowodowanych przez należące do nich lub prowadzone przez nich pojazdy silnikowe;
- b) wszystkie ich oficjalne dokumenty są nietykalne;
- c) korzystają oni z udogodnień dotyczących walut i ich wymiany oraz bagażu osobistego, przysługujących urzędnikom obcych rządów w trakcie czasowych misji służbowych.

Artykuł 17

1. Pensje i wynagrodzenia wypłacane przez organizację ITER są zwolnione z podatku od dochodów w zakresie, w jakim podlegają podatkowi na rzecz organizacji ITER. Strony zachowują jednak prawo do uwzględniania tych pensji i wynagrodzeń przy określaniu wymiaru podatku od dochodów uzyskiwanych z innych źródeł.

2. Postanowienia ust. 1 nie mają zastosowania do rent i emerytur wypłacanych przez organizację ITER jej byłym dyrektorom generalnym i pracownikom.

Artykuł 18

Art. 14 i 17 mają zastosowanie do wszystkich kategorii pracowników, wobec których stosuje się regulamin pracowniczy organizacji ITER. Rada organizacji ITER (zwana dalej „Radą”) określa w drodze decyzji kategorie ekspertów, do których ma zastosowanie art. 16. Nazwiska, tytuły i adresy pracowników i ekspertów, o których mowa w niniejszym artykule, są okresowo przekazywane Członkom organizacji ITER.

Artykuł 19

W przypadku stworzenia przez organizację ITER własnego programu ubezpieczeń społecznych, organizacja, jej dyrektor generalny i pracownicy są zwolnieni z wszelkich obowiązkowych składek na rzecz krajowych systemów ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem umów zawartych ze Stronami i/lub państwem przyjmującym.

Artykuł 20

Żadna ze Stron nie jest zobowiązana do przyznania przywilejów i immunitetów, o których mowa w art. 13, art. 14 lit. b), d), e), f) i g), art. 15, art. 16 lit. c) i art. 19, swoim własnym obywatelom i osobom, które w chwili objęcia stanowiska w organizacji ITER na terytorium danej Strony są jej stałymi mieszkańcami.

Artykuł 21

1. Przywileje i immunitety przewidziane w niniejszej Umowie nie zostały przyznane dyrektorowi generalnemu, pracownikom i ekspertom organizacji ITER dla ich osobistej korzyści. Zostały one przyznane wyłącznie w celu zapewnienia niezakłóconego funkcjonowania organizacji ITER w każdych okolicznościach oraz całkowitej niezależności osób, którym je przyznano.

2. Zgodnie z art. 12 umowy ITER, Rada uchyla immunitet w każdym przypadku gdy uzna, że jego utrzymanie mogłoby utrudnić bieg postępowania sądowego, i że jego uchylenie nie przyniesie szkody interesom organizacji ITER ani interesom jej Członków.

Artykuł 22

Organizacja ITER stale współpracuje z właściwymi organami Stron i państwa przyjmującego określonego w art. 1 ust. 2 umowy ITER w celu ułatwienia właściwego działania wymiaru sprawiedliwości, zapewnienia przestrzegania zarządzeń policji oraz przepisów dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa publicznego, licencji, ochrony środowiska, inspekcji pracy lub innych podobnych przepisów krajowych oraz w celu zapobieżenia wszelkim nadużyciom w korzystaniu z przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Umowie. Procedura współpracy, o której mowa w niniejszym artykule, może zostać określona w umowach dotyczących siedziby i zespołów terenowych lub w umowach uzupełniających.

Artykuł 23

1. Zawierając pisemne umowy inne niż umowy zawierane zgodnie z regulaminem pracowniczym organizacja ITER może włączać do nich postanowienia dotyczące arbitrażu. Klauzula o arbitrażu lub specjalnie zawarta umowa arbitrażowa musi określać obowiązujące prawo oraz państwo, na terytorium którego odbywać się będą postępowania arbitrażowe.

2. Wykonanie orzeczenia arbitrażowego podlega regułom obowiązującym w państwie, na którego terytorium orzeczenie to ma zostać wykonane.

Artykuł 24

Zgodnie z Traktatem ustanawiającym Euratom niniejszą Umowę stosuje się na terytoriach objętych traktatem. Zgodnie z traktatem i innymi odpowiednimi umowami stosuje się ją również w Republice Bułgarii, Rumunii i Konfederacji Szwajcarskiej, które uczestniczą w programie syntezy jądrowej Euratom jako w pełni stowarzyszone państwa trzecie.

Artykuł 25

1. Niniejsza Umowa podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu zgodnie z procedurami każdego z Sygnatariuszy.

2. Niniejsza Umowa wchodzi w życie po upływie trzydziestu dni od złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, przyjmujących lub zatwierdzających Umowę przez Chińską Republikę Ludową, Euratom, Republikę Indii, Japonię, Republikę Korei i Federację Rosyjską.

3. Jeżeli niniejsza Umowa nie weszła w życie przed upływem roku od jej podpisania, Depozytariusz zwoła spotkanie Sygnatariuszy w celu zdecydowania o działaniach, które zostaną podjęte aby ułatwić jej wejście w życie.

Artykuł 26

1. Po przyjęciu przez Radę decyzji zgodnie z art. 23 ust. 1 umowy ITER, państwo lub organizacja międzynarodowa, której taka decyzja dotyczy, może przystąpić do niniejszej Umowy i stać się jej stroną.
2. Przystąpienie staje się skuteczne z dniem złożenia u Depozytariusza dokumentu przystąpienia.

Artykuł 27

Niniejsza Umowa obowiązuje przez taki sam okres jak umowa ITER. Wygaśnięcie niniejszej Umowy nie ma wpływu na immunitety przewidziane w art. 13 ust. 1 lit. b), art. 14 lit. a) i art. 16 lit. a).

Artykuł 28

Wszelkie kwestie sporne wynikłe między Stronami lub między jedną lub kilkoma Stronami a organizacją ITER związane z niniejszą Umową rozstrzyga się w drodze konsultacji, mediacji lub innych ustalonych procedur, takich jak arbitraż. Zaintereso-

wane strony spotykają się w celu omówienia charakteru sporu celem jego wczesnego rozwiązania.

Artykuł 29

1. Depozytariuszem niniejszej Umowy jest dyrektor generalny MAEA.
2. Oryginał niniejszej Umowy zostaje złożony u Depozytariusza, który przekazuje jej poświadczoną kopie Sygnatariuszom oraz Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu rejestracji i publikacji zgodnie z art. 102 Karty Organizacji Narodów Zjednoczonych.
3. Depozytariusz zawiadamia wszystkich Sygnatariuszy, państwa przystępujące i organizacje międzynarodowe o:
  - a) dacie złożenia każdego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjmującego, zatwierdzającego lub dokumentu przystąpienia; oraz
  - b) dacie wejścia w życie niniejszej Umowy.

W DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w Paryżu, dnia 21 listopada 2006 r. w jednym oryginalnym egzemplarzu w języku angielskim.

W imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej

W imieniu rządu Chińskiej Republiki Ludowej

W imieniu rządu Republiki Indii

W imieniu rządu Japonii

W imieniu rządu Republiki Korei

W imieniu rządu Federacji Rosyjskiej